

Vergadering Dialoogtafel 21 mei 2015

Aanwezig: Jan Kamminga, Jacques Wallage, Cor Zijderveld, 5.1.2e Jan Wigboldus, Roelof Schuiling, Eelco Eikenaar, Gerald Schotman, Willie Dieterman, Jan Boer, Emme Groot, Theo Hoek, Corine Jansen en 5.1.2e

Technische Tafel: Dick Tommel (TCBB), 5.1.2e (Veiligheidsregio).

Gasten: Hans van der Vlist, Peter van Velzen, 5.1.2e

1) **Opening**

De voorzitter heet een ieder welkom en opent de vergadering.

2) **Mededeling**

- In verband met het vertrek van William Moorlag, Peter Breukink, 5.1.2e en Siegbert van der Velde is de samenstelling van de Tafel gewijzigd. Eelco Eikenaar is voortaan aanwezig in zijn hoedanigheid als gedeputeerde, Roelof Schuiling, interim-directeur van de NMF Groningen, is tijdelijk tot en met de evaluatie aanwezig namens de natuur- en milieuorganisaties, Theo Hoek van Libau volgt Peter Breukink op voor het Cultureel Erfgoed. Voor het MKB wordt nog gezocht naar een vervanger. Daarnaast neemt Emme Groot in juni afscheid als burgemeester van Delfzijl en dus ook als vicevoorzitter van de Veiligheidsregio, ook hij zal dan niet meer aan Tafel verschijnen. Op 15 juni zal aan het eind van de kleidag afscheid van de vertrokken/vertrekkende leden worden genomen.

- Jacques Wallage deelt mee dat volgende week de enquête naar de woningmarkt en leefbaarheid in het gebied wordt verstuurd. Deze enquête wordt verzonden naar 19000 huishoudens.

- Jacques Wallage deelt mee dat hij met Nationaal Coördinator Groningen (NCG) Hans Alders heeft gesproken over de relatie tussen de Tafel en de NCG. In dit gesprek is onder andere aan de orde gekomen hoe de NCG de Tafel ziet.

In navolging daarop deelt Jacques Wallage mee in gesprek met Eelco Eikenaar te zijn geweest. In dit gesprek kwam de evaluatie aan de orde, Eelco Eikenaar heeft aangegeven dat er feitelijk eerst voor alle Tafelleden een achterbanraadpleging zou moeten plaats vinden. Dit betekent dat er spanning komt op de eerder door de Tafel gemaakte tijdsplanning. Het agendaoverleg komt hierover terug met een procedurevoorstel, waarin ruimte zit voor achterbanraadpleging, voordat de Tafel besluit over aanpassingen van de Tafel op basis van de evaluatie.

- De commissie Meijdam (omvang risico's geïnduceerde aardbevingen) heeft laten weten graag in gesprek te willen met de Tafel. Hiervoor wordt 15 juni tijd ingeruimd.

3) **Ingekomen post**

In een ingekomen brief van het Waterschap Noorderzijlvest wordt de Tafel geïnformeerd over de stand van zaken bij de veiligheid van de waterkeringen.

4) **Voortgang NCG**

Kwartiermaker Hans van der Vlist wordt van harte welkom geheten.

Hij deelt mee dat de governancenotitie is aangepast na behandeling aan Tafel, de opmerkingen die de Tafel heeft gemaakt zijn vertaald in de contourenschets. Daarnaast wordt er volop gesproken over de positionering van de Tafel. Hans Alders start per 1 juni. Hans van der Vlist handelt daarna, op verzoek van Hans Alders, nog een aantal zaken af.

De commissie Meijdam heeft zich ook bij het kwartiermakersteam gemeld om in gesprek te gaan. In alle stukken die over de vaststelling NPR gaan wordt de relatie met de commissie gelegd.

De verwachting is dat het traject vaststelling NPR-norm langer gaat duren dan gepland, waarschijnlijk eind dit jaar. Dit kan gezien worden als een kans, omdat de commissie Meijdam op deze manier wat meer tijd krijgt.

Op het moment dat er een norm wordt vastgesteld, betekent dat op basis van de bouwregelgeving dat het een minimumnorm is. Het kan niet zo zijn dat in Groningen een lagere veiligheidsnorm wordt

gehanteerd dan in de rest van het land. De commissie Meijdam gaat hier over meedenken. Het is van belang om het gesprek hierover transparant te laten zijn. Eelco Eikenaar onderstreept dat in Groningen geen lagere veiligheidsnorm mag worden vastgesteld. Dit is te bereiken door een combinatie van het terugbrengen van de gaswinning en het versterken van de gebouwen e.d. Dit onderwerp zal tijdens de kleidag uitgebreid terug komen op de agenda.

Hans van der Vlist deelt daarnaast mee dat het kwartiermakersteam druk bezig is met het maken van:

- het organisatiebesluit en bijbehorende begroting. De overheidsdienst krijgt twee directies, één in Groningen en één in Den Haag met eigen medezeggenschap. Huisvesting is vooral nog in Groningen (Waagstraat). De rol van de NAM zal hierin ook aan de orde komen, er dient een zorgvuldige transformatie van de financieringswijze te komen waarin niet alleen de middelen van de NAM worden beschreven maar ook die van andere betrokken partijen.
- een meerjarenprogramma. Hiertoe zijn verkenningstrajecten uitgezet, het is de bedoeling dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van alles wat de afgelopen jaren in dit dossier al in gang is gezet en ontwikkeld.
- een prioriteitsstelling die voor iedereen begrijpelijk is.
- een traject "heft in eigen handen". Er is nu gekozen voor uitvoering bij het CVW, maar er zijn meer smaken bij de hersteloperatie, mensen moeten keuze krijgen in de hersteloperatie, ook hiertoe is een verkenningstraject opgestart.
- een verkenning naar het monumentale beeldbepalende karakter van het gebied (niet alleen de monumentale panden, maar het gehele karakter).
- een verkenning naar het hele pakket van uitvoeringsregelingen dat er nu is, sommige regelingen zullen aangepast/bijgesteld moeten worden. Het instellen van een ordentelijke geschillenregeling onder regie van de NCG is één van de meest urgente.

Tijdens de kleidag zal hierover verder doorgesproken worden. Het kwartiermakersteam hoopt voor het einde van deze maand een voor conclusies vatbare rapportage op te kunnen leveren. De Tafel zal voor de kleidag in het bezit worden gesteld van alle beschikbare relevante informatie, die inzicht geeft in wat het kwartiermakersteam onder handen heeft.

5.1.2e spreekt zijn waardering uit voor het werk van het kwartiermakersteam en ziet uit naar de komst van de rapportage, zodat gecheckt kan worden of de door de Tafel aangebrachte prioriteiten goed zijn neergehaald in de rapportage.

Gerald Schotman geeft aan dat Hans van de Vlist een prima samenvatting heeft gegeven. De NAM heeft een rol te spelen in hoe het CVW op afstand van NAM kan opereren onder programmatische aansturing van NCG. De praktijk is hierbij ingewikkelder dan de theorie, maar men is nadrukkelijk goed op weg. Tempo houden is belangrijk. Dit geldt eveneens voor de komst van een geschillencommissie.

Jan Wigboldus geeft aan dat hij blij is dat wordt aangesloten bij al ontwikkelde zaken en dat het van belang is dat zaken niet worden vertraagd. De beving bij Huizinge is bijna 3 jaar geleden en er zijn nog steeds mensen, die wachten op uitkomst en waar nog steeds geen overeenstemming is over de schadeafhandeling. In het verlengde hiervan meldt Jacques Wallage dat hij met 5.1.2e van één van de verkenningsopdrachten heeft gesproken en dat gemeld is dat in het op te stellen programma gebruik gemaakt zal worden gemaakt van het werk dat door de Tafel al verricht is m.b.t. leefbaarheid. Cor Zijdeveld vraagt naar de voortgang met betrekking tot het industriegebied. Hans van der Vlist geeft aan dat het kwartiermakersteam dat nog moet oppakken en dat ook de overige vitale infrastructuur onderdeel uit moet maken van het integrale programma.

5.1.2e spreekt de complimenten uit richting het kwartiermakersteam en vraagt naar de relatie met de Economic Board. Hans van de Vlist geeft aan dat het nog niet helemaal bekend is hoe dat belegd gaat worden, uitgangspunt is dat de NCG zich goed verstaat met de Board. De prioriteit ligt echter eerst bij de veiligheid.

De Tafel is van mening dat de NCG ook de economische kansen mee moet nemen in het integrale programma en de Tafel zal dit bij de NCG stevig aangeven.

5) Reactie van de NAM op het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid

Gerald Schotman geeft in het kort weer hoe de reactie van de NAM tot stand is gekomen en waarom is gekozen voor de gevolgde timing van de reactie. Dit is o.m. beïnvloed door de tijd die nodig is om de details goed te bestuderen en de timing van de provinciale Statenverkiezing en de procedure bij de Raad van State. Gerald Schotman heeft geconstateerd dat Huizinge een keerpunt is geweest in het denken over aardbevingen, voor die tijd werd het gezien als een schadedossier, daarna werd het een veiligheidsvraagstuk. Gerald Schotman geeft aan dat hij het een gemiste kans vindt dat het rapport van de OvV niet verder gaat dan Huizinge. Met de kennis van toen is gedaan wat gedaan is, Gerald Schotman geeft aan dat hij liever had gezien dat de NAM destijds wat nieuwsgieriger was geweest en meer onderzocht had.

De aanbevelingen uit het rapport over communicatie en over het geïntegreerde onderzoek erkent NAM, het is een aanbeveling aan de gehele industrie. In de reactie heeft Gerald Schotman gekozen voor een heldere schrijfstijl om zo transparant mogelijk te zijn.

5.1.2e geeft aan dat het buitengewoon ingewikkelde materie is, dat hij twee jaar terug in debat met NAM-directeur Bart van de Leemput heeft gevraagd hoe het mogelijk is dat een bedrijf als Shell, dat veiligheid zo hoog in het vaandel heeft staan, in 2013 54 miljard kuub gas uit de grond heeft gehaald, terwijl men toen wist dat bij meer winning ook de veiligheidsrisico's zouden toenemen. Het is jammer dat de Onderzoeksraad er niet goed op ingegaan is waar de grens ligt van de (morele) verantwoordelijkheid.

Gerald Schotman merkt op dat ook hij het jammer vindt, dat die vraag niet is gesteld. Hem is in de Tweede Kamer ook de vraag gesteld wat zijn verantwoordelijkheid is als directeur. Gerald Schotman heeft aangegeven dat zijn belangrijkste uitdaging is de veiligheid te adresseren en een scherp inspectie- en versterkingsprogramma uit te voeren, maar absolute veiligheid is niet te garanderen. De risico's schuiven nu wel op in de goede richting. Wat acceptabel is wat betreft overlast e.d. valt wat Gerald Schotman betreft onder de politieke discussie, hij is zich daar ongelooflijk van bewust maar houdt zich buiten deze discussie. NAM wil terug naar een gecontroleerde stabiele situatie, als blijkt dat beperking van de gaswinning daar "het" juiste antwoord op is, zal NAM dat accepteren.

Jacques Wallage geeft aan dat NAM ooit een inschatting heeft moeten maken wat het kost om gas uit de grond te halen (kosten-batenanalyse). Waar ligt het punt dat de kosten zo hoog oplopen dat NAM zich af gaat vragen of het nog wel uit kan. Gerald Schotman geeft aan dat een bedrijf altijd een afweging maakt tussen kosten en baten. In dit geval zijn bewoners in het gebied ook belangrijk, daarom ligt de focus op het versterken van de huizen, het oplossen van multicausale zaken. Gerald Schotman stelt dat de NAM niet alleen een economisch belang heeft, er zal ook discussie moeten volgen over de economische leefbaarheid in het gebied. Dat is één van de redenen waarom Gerald Schotman aan Tafel zit.

Jan Kamminga geeft aan dat de piek van het wantrouwen is ontstaan doordat na de beving bij Huizinge (augustus 2012) er in 2013 een recordhoeveelheid gas gewonnen is.

Eelco Eikenaar merkt op dat het vertrouwen bij de bevolking alleen terug te winnen is als de gasproductie fors wordt gereduceerd. Als dat niet gebeurt, zijn de te nemen maatregelen te kwalificeren als pleisters plakken op niet helende wonden.

Peter van Velzen geeft aan niet te willen herhalen wat de minister allemaal heeft gezegd, maar wil aan deze discussie wel toevoegen dat Nederland sterk afhankelijk is van aardgas, wat overigens niets af doet van het belang van de veiligheid. Het betekent echter een verandering van een bestaand systeem.

Gerald Schotman wordt bedankt voor zijn toelichting.

6) CVW

Aan de eerder gestelde vraag of het CVW voortaan de rapportage aan Tafel vooraf kan sturen is vandaag gehoor gegeven. In de klankbordgroep is afgesproken dat 5.1.2e voortaan rapporteert aan Tafel met daarna ruimte voor CVW om e.e.a. toe te lichten. De klankbordgroep functioneert uitstekend, er wordt in goede sfeer vergaderd en alles is bespreekbaar. Zo is in de klankbordgroep de problematiek van de contra-expertise besproken. CVW gaat nu de contra-expertise-procedure verbeteren, dit komt nog op schrift naar de Tafel.

Omdat Peter Kruijt vandaag verhinderd is, is 5.1.2e aanwezig namens het CVW. 5.1.2e geeft aan dat er de laatste tijd geen zware bevingen zijn geweest, dit zorgt er voor dat er ingelopen kan worden op afhandeling van gemelde schades. Omdat er nu vanuit het nieuwe pand gewerkt wordt, kan ook efficiënter worden gewerkt.

Naar aanleiding van de wens van de Tafel om de casemanager bij mensen thuis te laten komen blijkt in de pilot van het CVW dat 2 van de 3 schademelders hier gebruik van maken. Er wordt nu onderzocht waarom de 3^e schademelder hier geen gebruik van maakt.

Er blijkt dat slechts 22% van de verzonden rapportages een akkoordverklaring door de bewoner retour wordt gezonden. Dit baart zorgen. Er wordt afgesproken dat er eerst een onderzoek door CVW wordt gedaan naar de oorzaken, zo nodig komt er ook een externe analyse.

Corine Jansen merkt op dat de C-schade in die offertes mogelijk de verklaring hiervoor is, omdat daarmee akkoord gaan betekent dat de woningeigenaren zouden erkennen dat bij versterken/herbouw een forse eigen bijdrage wordt gevraagd. Op basis van de hieruit voortkomende discussie zegt NAM toe dat er een notitie van NAM zal worden geagendeerd voor de Tafel over de mogelijke consequenties voor bewoners als zij C-schade erkennen. In deze notitie zal ook geduid worden welke regels de NAM en CVW hiervoor hanteren.

5.1.2e geeft aan dat het uitrollen van het werk in de regio op schema ligt. Op de vraag van Eelco Eikenaar of het gerucht klopt dat het CVW van plan is om schadeherstel geclusterd aan te besteden wordt gezegd dat dit niet waar is. Er wordt wel geprobeerd om bedrijven uit de erkenningsregeling te benutten die zo dicht mogelijk bij het werk gehuisvest zijn. In geval er bijvoorbeeld 4 schades in 1 straat zijn, dan wordt ook getracht om dit door 1 bedrijf te laten doen, dit met het oog op logistiek en veiligheid. En er wordt altijd gecheckt of bedrijven inderdaad voldoende capaciteit hebben.

Van de eigenaren laat 30% het herstel organiseren door het CVW. De rest laat het schadebedrag

uitbetalen. Bij het CVW is niet bekend of mensen de vergoeding die ze krijgen altijd besteden aan (kwalitatief verantwoord) schadeherstel. Dit zou mensen bij nieuwe schades in de problemen kunnen brengen als de schades niet zouden zijn hersteld. Dit is precies de reden waarom de werkgroep "programma van eisen" destijds heeft gezegd dat er een oplevermoment moet komen. In de klankbordgroep zal hierover opnieuw gesproken worden en zal worden bekeken of op onderdelen uitspraken van de Tafel nodig zijn.

7) **Schade-afhandeling en terminologie versterken**

Naar aanleiding van een aantal ingebrachte casussen op gebied van schadeafhandeling is een poging gedaan om in de stuurgroep Drieslag te komen tot voorbereiding van besluiten van de Tafel. Dit is tot op heden nog niet gelukt. In de laatste stuurgroep is besloten dat de onderwerpen onder de aandacht gebracht moeten worden van de NCG. De Tafel bereidt een brief voor aan de NCG over de noodzaak om onder de publieke regie schadeherstel absoluut prioriteit te geven. Op verzoek van de GBB wordt hierin ook de uitkoopregeling opgenomen, evenals de immateriële schade.

Er wordt afgesproken dat de conceptbrief per mail aan de Tafelleden zal worden voorgelegd. Er wordt naar gestreefd hierover consensus te bereiken, lukt dit niet, dan zullen de voorzitters onder eigen verantwoordelijkheid een brief naar de NCG sturen.

Op de mail van het ministerie van EZ over de te hanteren terminologie in het versterkingsprogramma geeft Peter van Velzen aan de door de Tafel voorgestelde terminologie bij EZ er toe heeft geleid dat er twijfel is ontstaan of dit nu de goede definities zijn. De Tafel houdt vast aan de eerdere conclusies over de terminologie en verzoekt EZ in een reactie verzoeken om die over te nemen.

8) **Waardevermeerdering**

De werkgroep waardevermeerdering is inmiddels uitgebreid met een deelnemer vanuit EZ en is verder gegaan met de ontwikkeling van de definitieve waardevermeerderingsregeling en heeft vandaag een aantal vragen/uitgangspunten aan de Tafel voorgelegd.

De Tafel accepteert de differentiatie van verschillende vergoedingsbedragen op basis van nieuwe pagantouren. Eelco Eikenaar geeft aan dat het dan logisch is om de schade-eis los te laten. De Tafel stemt hiermee in; Peter van Velzen maakt hierop een voorbehoud. Nagegaan moet worden wat de budgettaire consequenties van het loslaten van de schade-eis zijn en of dit vervolgens nader overleg door de overheden vraagt over het beschikbare budget. Voor de corporaties moet ook worden bepaald wat de effecten zijn voor het werken met differentiatie naar contouren. Het huidige akkoord heeft een looptijd van 5 jaar; er wordt op enig moment gesproken over de volgende periode en de daarvoor noodzakelijk middelen, ook de benodigde middelen voor deze regeling. Hierbij zal (op verzoek van Emme Groot) het lange-termijn-perspectief meegenomen moeten worden.

Op basis van voorgaande wordt de werkgroep verzocht een conceptregeling op te stellen die de stuurgroep Drieslag aan de Tafel wordt voorgelegd, inclusief een voorstel over collectieve aanvragen. Corine Jansen merkt op dat de definitieve regeling ook kan gelden voor de bestaande 9+2 gemeenten, zolang de nieuwe contouren nog niet zijn vastgesteld.

9) **NAM-bijeenkomst**

In de vorige vergadering heeft Gerald Schotman de Tafelleden uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over de uitkomsten van de risicoanalyses. De minister heeft voorgesteld om op een later moment een bijeenkomst te houden waarin ook de analyse van de SodM kan worden besproken. Jacques Wallage geeft aan dat hij in Den Haag heeft laten weten dat dit een onverstandige voorstel is geweest, het was juist positief dat NAM op voorhand deze informatie met de Tafel wilde delen. Jan Kamminga heeft de minister in overweging gegeven nu zelf met de Tafel in gesprek te gaan nádat hij het advies van SodM heeft ontvangen en vóórdat hij er een besluit over neemt. De verwachting is dat de minister hier positief op zal reageren.

10) **Leefbaarheid**

Op 20 mei is er een themabijeenkomst Leefbaarheid georganiseerd in Baflo. Er zijn vanuit vele

geledingen deelnemers gekomen. Er is veel informatie gewisseld en input opgehaald. De kartrekkers worden gevraagd de verslagen van de workshops aan te leveren, zodat de stuurgroep deze informatie ook ontvangt.

11) Rondvraag en sluiting

Gerald Schotman doet een mededeling over de prijsvraag innovaties voor versterking van huizen. Dit heeft geheel nieuwe beelden opgeleverd.

Eelco Eikenaar deelt mee dat de dag voor de Tafel altijd vooroverleg met de Staten is, hierin is kort gesproken over de toekomst van de Tafel. Eelco Eikenaar heeft ze uitgenodigd hun mening te delen, de Staten zijn gematigd positief over de werkwijze van de Tafel.

Emme Groot deelt mee dat de minister de brief over de voortgang van het chemiepark uitgebreid heeft beantwoord (na veelvuldig aandringen van de briefschrijvers). De minister heeft in zijn reactie uiteengezet langs welke route hij over twee jaar meer inzicht wil hebben. Het lastige hierbij is dat deze reactie niet in overeenstemming is met de toezegging van de minister in juni 2013. Er was toen sprake van een quick scan door Deltares, Emme Groot geeft aan dat hij destijds heeft gevraagd om de leidingen in het Chemiepark in de quick scan mee te nemen. Dit is helaas niet gedaan. Er wordt afgesproken dat de Tafel via Cor Zijderveld wordt geïnformeerd wat de nieuwe situatie wordt.

Theo Hoek vraagt naar aanleiding van de themabijeenkomst Leefbaarheid of er ook een leefbaarheidsmonitor is, zodat zichtbaar wordt wat er aan activiteiten ontplooid wordt in de dorpen. De kartrekkers zullen hierop bevraagd worden. Er wordt afgesproken dat dit punt wordt geagendeerd voor de stuurgroep Leefbaarheid.

Corine Jansen geeft aan dat er veel onrust onder schademelders leeft over de Btw-verhoging per 1 juli a.s.. Ze vraagt of het mogelijk is dat de verhoging naar 21% automatisch naar CVW wordt doorgeschoven, zodat schademelders niet voor deze kosten opdraaien. Omdat **5.1.2e** de vergadering eerder heeft moeten verlaten, zegt Gerald Schotman toe dit punt mee te nemen naar CVW.